

Местни решения за справедлив енергиен преход

Перник и Бобов дол

CEE

Bankwatch
Network

За Земята

Тази брошура представя два общински проекта от Западна България, които илюстрират различни, но допълващи се подходи за постигане на справедлив енергиен преход на местно ниво.

Първият проект, който се намира в Перник, се фокусира върху декарбонизацията на обществените сгради в квартал Църква чрез решения за възобновяема енергия. Той подчертава как общините могат да дадат пример за намаляване на емисиите и насърчаване на устойчивото използване на енергията, особено в райони, исторически зависими от въглищата.

Вторият проект, от Бобов дол, е насочен към обновяването на девет многофамилни жилищни сгради с финансиране от национални и европейски източници. Той демонстрира как подобряването на енергийната ефективност в жилищния сектор може да реши проблема с енергийната бедност и да подпомогне уязвимите общности по време на прехода към отказ от изкопаеми горива.

И двете инициативи показват потенциала на местното лидерство, междусекторното сътрудничество и стратегическото използване на наличното финансиране за постигане на осезаеми екологични и социални ползи.

Проект за енергийно и екологично обновяване на група общински сгради в кв. Църква, гр. Перник

Регион:

кв. Църква, гр. Перник, Западна България

Име на проекта:

Енергийно и екологично обновяване на група общински сгради в кв. Църква, гр. Перник

Финансиране и разходи:

Първоначален концептуален проект, подкрепен от организации на гражданското общество (За Земята).

Очаква се през октомври 2025 г. община Перник да получи завършеното проектно предложение и да започне да търси финансиране от Механизма за справедлив преход и други европейски и международни източници за финансиране на борбата с изменението на климата

Описание:

Проектът има за цел да разработи модерна, екологична и енергийно ефективна концепция за декарбонизация на отоплението и охлаждането на общинските сгради в квартал Църква в Перник. Той се фокусира върху създаването на устойчиво решение, което намалява потреблението на енергия и интегрира възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) в ключови обществени сгради, включително кметството, читалище, училище и детска градина.

Детска градина № 12

В рамките на проекта ще бъде оценен потенциалът на различни варианти за използване на възобновяеми енергийни източници за осигуряване на ефективно отопление и охлаждане. Той също така ще оцени специфични за сградата решения, които са технически осъществими, икономически ефективни и екологосъобразни.

Като дава приоритет на чистата енергия и намалява зависимостта от въглищни централи като остарялата и замърсяваща ТЕЦ „Република“, тази инициатива предлага значителни екологични и икономически предимства за общността.

Теми:

Действия в областта на климата,
Енергиен преход, Устойчиви
общности, Инфраструктура за
възобновяема енергия

Етап на проекта:

Проектът се намира на етап идейно-концептуално разработване. След финализирането му предстои търсене на финансиране от община Перник за пилотното му изпълнение.

Детска градина № 12

Обща оценка:

Този проект се откроява като ярък пример за справедлив и далновиден енергиен преход на местно ниво. Той демонстрира как общините могат да предприемат значими действия в областта на климата, като се съсредоточат върху обществената инфраструктура и ползите за общността. Като се насочва към общински сгради - като кметството, училището, детската градина и читалището - проектът гарантира, че преходът към възобновяема енергия пряко подкрепя основни обществени услуги.

Ключово предимство на инициативата е тясното сътрудничество между община Перник и гражданското общество, по-специално организацията „За Земята“. Това партньорство позволява на проекта да съгласува техническия опит с местните нужди, като изгради обществено доверие и легитимност.

Проектът служи като ценен пример за това как сътрудничеството между местните власти и неправителствените организации може да стимулира решенията в областта на климата и енергетиката по социално приобщаващ начин.

Енергийно ефективно обновяване на 9 многофамилни жилищни сгради в Бобов дол

Регион:

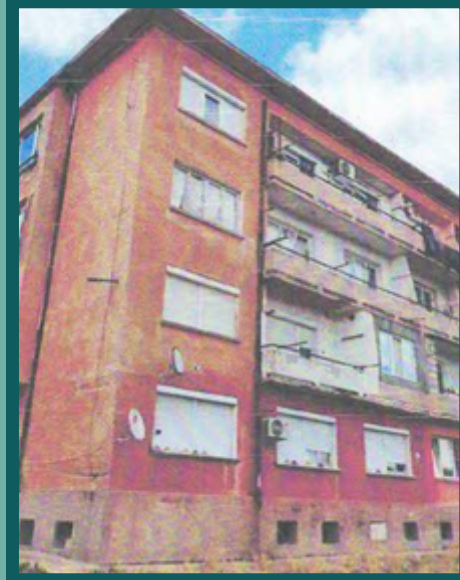
Община Бобов дол, област Кюстендил, Западна България

Име на проекта:

Енергийно ефективно обновяване на многофамилни жилищни сгради в Бобов дол

Финансиране и разходи:

Общо финансиране с публични средства: 11,6 млн. лв. (~5,9 млн. евро) от Национален план за възстановяване и устойчивост (1 сграда) и Програма за развитие на регионите 2021-2027 г. чрез Фонда за справедлив преход (8 сгради)

Период на изпълнение: 24 месеца (април 2025 г. - април 2027 г.)

Описание:

Проектът подкрепя обновяването на девет многофамилни жилищни сгради в Бобов дол, община, която е значително засегната от поетапното сълращаване на въгледобивния сектор. Инициативата има за цел да се приложат целенасочени мерки за енергийна ефективност, които ще намалят общото потребление на енергия, ще подобрят експлоатационните характеристики на сградите и пряко ще облекчат тежестта на високите разходи за енергия за жителите.

Ремонтните дейности ще решат проблема с лошите енергийни характеристики на сградите, които допринасят за прекомерното потребление на енергия и високите емисии на парникови газове.

Чрез цялостно обновяване - включващо изолация, подмяна на прозорци и енергийно ефективни отоплителни системи - се очаква сградите да достигнат енергиен клас „В“ или по-висок и да осигурят поне 30% намаление на потреблението на първична енергия.

Чрез модернизирането на жилищния фонд проектът допринася и за по-широките цели на общината за намаляване на енергийната бедност и подобряване на качеството на живот на уязвимите жители. Той е в съответствие с националните стратегии и стратегиите на ЕС за справедлив и приобщаващ преход към нисковъглеродна икономика.

Теми:

Енергийна ефективност, справедлив преход, обновяване на жилищни сгради, социално въздействие, смекчаване на последиците от изменението на климата.

Етап на проекта:

Фаза на изработване

- Договорът е подписан през април 2025 г.
- Изпълнението е в ход и се очаква да приключи до април 2027 г.
- Продължава планирането и техническата подготовка

Обща оценка:

Този проект представлява критична стъпка в преодоляването на екологичните и социалните измерения на енергийния преход в една от най-зависимите от въглища общини в България. Като е насочен към енергийно бедните домакинства и дава приоритет на уязвимите потребители, той надхвърля въздействието върху околната среда и пряко подкрепя социалната справедливост и устойчивост. По този начин проектите представляват и една добра мярка за намаляване на обезлюдяването на Бобов дол след освобождаването на около 1000 работници от мините, като се очаква, че подобрите условия за живот в жилищата биха задържали младите хора в града.

Проектът в Бобов дол служи като нагледен пример за това как целенасочените мерки за енергийна ефективност в жилищния сектор могат едновременно да намалят емисиите, да понижат разходите за енергия и да се борят с енергийната бедност, което го превръща в много подходящ модел за други зависими от въглищата общини, стремящи се към социално справедлив и устойчив на климата преход.

Използването на Фонда за справедлив преход подчертава значението на приобщаващото преустройство в региони, които са в състояние да се справят с въглищата. Като широкомащабна инициатива за обновяване на жилищни сгради проектът се отличава със своя мащаб, силно съответствие с целите на националната политика и политиката на ЕС и ясен потенциал за намаляване на емисиите, понижаване на разходите и подобряване на условията на живот.

Съфинансирано от
Европейския съюз

Съфинансиран от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения са единствено на автора(ите) и не отразяват непременно тези на Европейския съюз или на CINEA. Нито Европейският съюз, нито органът, предоставящ помощта, могат да бъдат държани отговорни за тях.

Supported by:

Federal Ministry
for Economic Affairs
and Climate Action

European
Climate Initiative
EUKI

on the basis of a decision
by the German Bundestag

Този проект е част от Европейската инициатива за климата (EUKI) на германското Федерално министерство на икономиката и действията в областта на климата (BMWK).

Мненията, изложени в тази публикация, са отговорност единствено на автора(ите) и не отразяват непременно възгледите на Федералното министерство на икономиката и действията по климата (BMWK).

Дизайн: Гоша Зубович-Тул

zazemiata.org
bankwatch.org

За Земята

CEE

Bankwatch
Network